

SUBJECT CODE NO: -AA-1666
FACULTY OF HUMANITIES
B.A S.Y SEM-III (CBCGS) (Pattern 2022)
Examination November / December 2025
Sociology – V Indian Society

[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks:40]

N. B.

Please check whether you have got the right question paper.

1. All questions are compulsory.
2. Use black and blue pen only.
3. Use pencil for diagrams.
4. Use of any sign, attracting attention is prohibited.
१. सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
२. फक्त निळ्या व काळ्या पेनाचाच वापर करावा.
३. आकृत्यांसाठी पेंसिलचा वापर करावा.
४. कोणत्याही लक्षवेधक खुण व सूचना करण्यास प्रतिबंध.

Q1 A) Answer multiple choice questions (attempt all)

5

1. The central theme of Gandh's Hind Swaraj is _____
 a) Industrial Revolution b) Western Civilization
 c) Swaraj and Self-rule d) Modern Education
2. The Non-Aligned Movement became a global movement, and certainly _____ Contributed to it.
 a) Pandit Jawaharlal Nehru b) Mahatma Gandhi
 c) Dr. Babasaheb Ambedkar d) Subhas Chandra Bose
3. The growth of the middle class in Maharashtra is mainly influenced by _____ and employment.
 a) Agriculture b) Education
 c) Industrial Backwardness d) Migration to villages
4. _____ promotes conflict based on religious identity.
 a) Unity among communities b) Religious equality
 c) Communalism d) Inter religious dialogue
5. According to _____ focus should be on 'Social Reconstruction' through equality.
 a) Mahatma Gandhi b) Dr. B. R. Ambedkar
 c) Jawaharlal Nehru d) Bal Gangadhar Tilak

अ) खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा (सर्व अनिवार्य)

1. गांधींच्या 'हिंद स्वराज' चा मुख्य विषय _____ आहे.
 अ) औद्योगिक क्रांती ब) पश्चात्य संस्कृती
 क) स्वराज आणि स्वशासन ड) आधुनिक शिक्षण
2. अलिप्तता ही एक जागतिक चळवळ बनली यामध्ये निश्चितच _____ यांचे योगदान आहे.
 अ) पंडित जवाहरलाल नेहरू ब) महात्मा गांधी
 क) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ड) सुभास चंद्र बोस

3. महाराष्ट्रातील मध्यमवर्गाच्या वाढीवर मुख्यतः _____ आणि रोजगार यांचा प्रभाव आढळतो.
 अ) शेती ब) शिक्षण
 क) औद्योगिक पिछडलेपणा ड) गावाकडे स्थलांतर
4. धार्मिक ओळखीवर आधारित संघर्षाला _____ म्हणतात.
 अ) समुदायांतील ऐक्य ब) धार्मिक समता
 क) सांप्रदायिकता ड) अंतरधार्मिक संवाद
5. _____ यांच्या मते समानतेच्या माध्यमातून 'सामाजिक पुनर्रचना' यावर लक्ष केंद्रित केले पाहिजे.
 अ) महात्मा गांधी ब) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
 क) जवाहरलाल नेहरू ड) बाळ गंगाधर टिळक

B. Answer in a sentence (attempt all)

1. Which institution did Nehru establish for planning?
2. Whom did Mahatma Gandhi consider his political mentor?
3. What is meant by the Creamy Layer?
4. Who has to face challenges like patriarchal norms, gender discrimination, wage inequality, and lack of leadership opportunities?
5. When did established the 'Bahishkrit Hitkarini Sabha' by Dr. Babasaheb Ambedkar?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

1. नेहरूंनी नियोजनासाठी कोणती संस्था स्थापन केली?
2. महात्मा गांधी राजकीय गुरू म्हणून कोणाला मानत होते ?
3. क्रीमी लेयर म्हणजे काय?
4. पितृसत्ताक नियम, लिंगभेद, वेतन विषमता, नेतृत्वात संधीचा अभाव या अडचणींना कोणाला सामोरे जावे लागते?
5. बहिष्कृत हितकारिणी सभा डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी कधी स्थापन केली?

Q2 Explain concept/terms/ units / events (any two)

(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. Nationalism
2. Social Reconstruction.
3. Poverty Line.
4. Religious Fundamentalism.

संकल्पना/ संज्ञा/ घटक/ घटना/ स्पष्ट करा. (कोणत्याही दोन)
 (प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्द मर्यादा)

1. राष्ट्रवाद
2. सामाजिक पुनर्रचना
3. दारिद्र्य रेषा
4. धार्मिक मूलतत्त्ववाद

Q3 Attempt answer in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer)

1. State the consequences of the complacency among the elite in the reserved category.
2. Write a note on Communalism.
3. State the obstacles to national integration.
4. Explain the importance of the concept of 'Swadeshi' in Mahatma Gandhi's thought.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन) (प्रत्येक प्रश्नास किमान 60 शब्द मर्यादा)

१. आरक्षित वर्गातील उच्चभ्रूंच्या आत्मसंतुष्टतेचे परिणाम सांगा.
२. जातीयवादावर टीप लिहा.
३. राष्ट्रीय एकात्मतेतील अडथळे सांगा.
४. महात्मा गांधीजींच्या विचारांतील स्वदेशी मूल्याचे महत्त्व सांगा.

Q4 Answer in detail (any one)
(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. Explain Dr. Babasaheb Ambedkar's critique of the caste system.
2. Comment on the caste-based atrocities against women.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान 200 शब्द मर्यादा)

१. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांची जातिव्यवस्थेवरील टीका स्पष्ट करा.
२. स्त्रियांवर होणाऱ्या जातीय अत्याचारांवर भाष्य करा.

